

Wyrok z dnia 16 maja 2001 r.

I PKN 492/00

Przy ocenie, czy zmiany organizacyjne w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.) uzasadniają przeniesienie nauczyciela w stan nieczynny należy uwzględnić wszystkie posiadane przez niego kwalifikacje nauczycielskie, a nie tylko kwalifikacje odnoszące się do przedmiotów, których nauczał przed przeniesieniem w stan nieczynny.

Przewodniczący SSN Józef Iwulski, Sędziowie: SN Zbigniew Myszka (sprawozdawca), SA Kazimierz Josiak.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2001 r. sprawy z powództwa Kazimierza P. i Marii P. przeciwko Szkole Podstawowej w W. o uznanie przeniesienia w stan nieczynny za bezskuteczne, na skutek kasacji powoda Kazimierza P. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 28 marca 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie wyrokiem z dnia 28 marca 2000 r. zmienił zaskarżony przez pozwaną Szkołę Podstawową w W. wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Limanowej z dnia 7 grudnia 1999 r, przywracający powoda Kazimierza P. do pracy, w ten sposób, że oddalił jego powództwo. W sprawie tej Sąd pierwszej instancji przywrócił powoda do pracy w pozwanej Szkole po ustaleniu, że w wyniku zmian organizacyjnych polegających na utworzeniu zespołu szkół obejmujących szkołę podstawową i gimnazjum nie zmniejszyła, ale zwiększyła się liczba godzin lekcyjnych, skoro większość nauczycieli prowadzi zajęcia w godzinach nadliczbowych, a do gimnazjum przyjęto nauczycieli spoza pozwa-

nej szkoły. Stanowiska tego nie podzielił Sąd drugiej instancji, który przyjął, że po zmianach organizacyjnych nie było dla powoda wystarczającej ilości godzin lekcyjnych wychowania muzycznego, sztuki i plastyki umożliwiających jego dalsze zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd ten uznał, że występowanie godzin nadliczbowych z innych przedmiotów nie sprzeciwiało się przeniesieniu powoda w stan nieczynny, które nie było szykaną, skoro dyrektor szkoły nie miał możliwości zatrudnienia powoda w pełnym wymiarze zajęć zgodnie z jego kwalifikacjami.

W kasacji powoda podniesiono zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela i przyjęcie, że zmiany organizacyjne w pozwanej szkole uniemożliwiły dalsze zatrudnienie powoda w pełnym wymiarze zajęć, a także naruszenia art. 94 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz § 2a pkt 3 i § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 października 1991 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia (Dz.U. Nr 98, poz. 433 ze zm.) przez przyjęcie, że powód ma kwalifikacje nauczycielskie wyłącznie do nauczania muzyki, sztuki i plastyki. Skarżący utrzymywał, że powód jako absolwent liceum pedagogicznego posiada kwalifikacje do nauczania wszystkich przedmiotów z zakresu szkoły podstawowej. Ponadto powód ukończył jednoroczne studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowo technicznej, które uprawniają go do prowadzenia biblioteki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wprawdzie kasacja zawiera wyłącznie zarzuty naruszenia prawa materialnego, co powoduje, że Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną w granicach podstaw kasacyjnych oraz ich uzasadnienia, jest związany stanem faktycznym, jaki stanowił podstawę orzekania przez Sąd drugiej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 58/97, OSNAPiUS 1997 nr 22, poz. 436), to jednak należało uwzględnić zarzuty kasacji. Prawidłowe rozpoznanie sprawy nazywało odnieść się przede wszystkim do wskazanej powodowi przyczyny przeniesienia go w stan nieczynny. Strona pozwana określiła tę przyczynę jako zmiany organizacyjne polegające na zmniejszeniu liczby oddziałów w związku z reformą systemu oświaty. Tymczasem w świetle miarodajnych ustaleń faktycznych była to przyczyna

nieprawdziwa, albowiem w wyniku zmian organizacyjnych u strony pozwanej nie doszło do zmniejszenia liczby oddziałów szkolnych, a wręcz przeciwnie doszło do ich zwiększenia w związku z utworzeniem gimnazjum, które wraz ze szkołą podstawową w W. utworzyło jedną jednostkę organizacyjną, tj. Zespół Szkół Publicznych w W. Zaistniałe zmiany organizacyjne doprowadziły do zwiększenia liczby godzin lekcyjnych i nie spowodowały ograniczenia możliwości zatrudnienia nauczycieli, skoro do gimnazjum przyjęto nowych nauczycieli spoza szkoły podstawowej, a większość nauczycieli pracuje w godzinach ponadwymiarowych. Przyczyna przeniesienia w stan nieczynny nie istniała, jeżeli w wyniku tych zmian organizacyjnych wystąpiła potrzeba zatrudnienia nowych nauczycieli, a strona pozwana nie powołała się na zmiany planu nauczania jako przyczynę uzasadniającą przeniesienie powoda w stan nieczynny uniemożliwiającą dalsze jego zatrudnienie w pełnym wymiarze zajęć. Ponadto przy ocenie czy zmiany organizacyjne w rozumieniu art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela uniemożliwiają dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć należy uwzględnić wszystkie posiadane przez niego kwalifikacje nauczycielskie, a nie tylko kwalifikacje odnoszące się do przedmiotów, których nauczał przed podjęciem decyzji o przeniesieniu go w stan nieczynny. Dopiero w ramach takich całościowych ustaleń i porównania kwalifikacji wszystkich zatrudnionych nauczycieli daje się prawidłowo ocenić, czy wybór konkretnego nauczyciela do przeniesienia w stan nieczynny był uzasadniony, a w szczególności, czy nie dyskryminował go w stosunku do nauczycieli o niższych kwalifikacjach. W tym zakresie sprawa wymaga ponownego zbadania, zważywszy że powód legitymuje się wyższym wykształceniem pedagogicznym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej i twierdzi w szczególności, że zajęcia w bibliotece prowadzą nauczyciele bez wymaganych kwalifikacji w tym zakresie. Stanowisko powoda zdaje się potwierdzać pismo nowego dyrektora strony pozwanej z dnia 23 kwietnia 2001 r., który wyraził zainteresowanie „rozstrzygnięciem sprawy na korzyść Kazimierza P., gdyż jest to jedyny nauczyciel w ZSP w W. legitymujący się kwalifikacjami wynikającymi z posiadanych dyplomów”, co być może doprowadzi do uznania powództwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy wyrokował kasatoryjnie na podstawie art. 393¹³ KPC.

=====